

AKADEMIA MUZYCZNA IM. IGNACEGO JANA PADEREWSKIEGO W POZNANIU

Przedmiot:	Nazwa - akordeon		Punkty ECTS:	54
Koordynator przedmiotu:	Imię i nazwisko Teresa Adamowicz-Kaszuba		Ilość godzin:	180
Wydział:	Instrumentalistyki, Wykonawstwa Historycznego, Jazzu i Muzyki Estradowej	Rodzaj zajęć:	wykład	
Instytut:	Instrumentalistyki	Forma studiów:	stacjonarne	
Kierunek:	Instrumentalistyka	Profil studiów:	ogólnoakademicki	
Specjalność:	Akordeon	Język:	polski/możliwy angielski, rosyjski	
Poziom studiów	Studia I stopnia	Status przedmiotu:	obowiązkowy	
Umiejscowienie w planie studiów:				
Semestr I:	30 godzin, egzamin komisyjny, 8 ECTS	Semestr II:	30 godzin, egzamin komisyjny, 8 ECTS	
Semestr III:	30 godzin, egzamin komisyjny, 8 ECTS	Semestr IV:	30 godzin, egzamin komisyjny, 8 ECTS	
Semestr V:	30 godzin, egzamin komisyjny, 8 ECTS	Semestr VI:	30 godzin, egzamin komisyjny (recital), 14 ECTS	

Prowadzący zajęcia	<p>prof. dr hab. Teresa Adamowicz-Kaszuba prof. dr hab. Jerzy Kaszuba dr Michał Gajda</p>
Cele i założenia przedmiotu	<p>Głównym celem nauczania studentów gry na akordeonie jest przygotowanie dla potrzeb kultury muzycznej licencjatów sztuki – instrumentalistów solistów akordeonistów; absolwent powinien być przygotowany do podjęcia studiów II stopnia. Cele szczegółowe, zgodne z założonymi treściami programowymi zakładają opanowanie:</p> <p>umiejętności wszechstronnego rozwijania i doskonalenia techniki instrumentalnej, pamięci odtwórczej, wyobraźni i wrażliwości muzycznej;</p> <p>praktyczne poznanie repertuaru zróżnicowanego pod względem epoki i stylu; wykształcenie twórczych umiejętności kreowania dzieła muzycznego oraz krytycznej oceny własnych osiągnięć w zakresie sztuki wykonawczej,</p> <p>umiejętności transkrybowania utworów, realizowania dawnych i współczesnych technik kompozytorskich, notacji oraz czytania nut a'vista,</p> <p>praktycznych umiejętności związanych z przyszłą działalnością artystyczną oraz upowszechnianiem wartości estetycznych sztuki muzycznej;</p> <p>umiejętności organizacji samodzielnej pracy nad wyznaczonymi zadaniami artystycznymi;</p> <p>Przygotowanie do egzaminu dyplomowego.</p>

Wymagania wstępne

- Brak przeciwwskazań zdrowotnych do kontynuowania nauki gry na instrumencie
- Umiejętności i wiedza określona w Informatorze w wymogach egzaminacyjnych na studia pierwszego stopnia, weryfikowana w czasie egzaminów wstępnych
- Na konkursowym egzaminie z instrumentu kandydat powinien przedstawić program zróżnicowany pod względem stylów i form złożony z literatury oryginalnej i transkrybowanej (poziom ostatnich lat szkoły muzycznej II st.); ponadto wykazać się umiejętnością samodzielnego przygotowania utworu w warunkach klauzurowych oraz gry à vista

TREŚCI PROGRAMOWE PRZEDMIOTU

Głównym założeniem dydaktyczno-wychowawczym treści nauczania przedmiotu głównego – gra na akordeonie na studiach I stopnia /licencjackich/ jest dążenie do wyposażenia studenta w szerokie umiejętności w zakresie posługiwania się sztuką wykonawczą oraz w teoretyczne podstawy wiedzy związanej z tą sztuką. Ze względu na specyfikę kształcenia instrumentalistów nie określa się w sposób szczegółowy zakresu treści nauczania dla poszczególnych lat studiów.

Semestr I, II

Studenci I roku studiów, niezależnie od poziomu umiejętności wyniesionych ze szkoły średniej, mogą wymagać korekty aparatu gry i postawy przy instrumencie; potrzebna jest również analiza ich stopnia zaawansowania technicznego na instrumencie, by w sposób świadomy poprzez odpowiedni dobór materiału technicznego i literatury z repertuaru akordeonowego korygować ew. mankamenty oraz rozwijać technikę gry obu rąk; podobnie potrzebna jest diagnoza dot. stopnia opanowania umiejętności czytania nut, gry à vista, szybkości i samodzielności przygotowywania nowego materiału – stosownie do dokonanej oceny koncentracja procesu dydaktycznego na indywidualnych potrzebach studentów.

Semestr III, IV

Kontynuacja i doskonalenie zadań techniczno-wykonawczych z I roku z położeniem nacisku na ich korelację ze świadomą pracą nad adekwatną interpretacją utworów; systematyzacja podstawowych sposobów artykulacji, ze szczególnym podkreśleniem specyficznie akordeonowych technik artykulacji miechowo-palcowej /różnego rodzaju tremolanda miechowe; ożywianie dźwięku poprzez *vibrato*, gliss. na dźwięku itp./; notacja muzyki współczesnej XX i XXI wieku dla akordeonu; dla studentów grających na akordeonie klawiszowym obowiązkowo 1 semestr gry na akordeonie z klawiaturą izomorficzną; praca nad budowaniem „stałego” repertuaru i gotowości koncertowej studenta.

Semestr V

Indywidualna praca ze studentami koncentrująca się na rozwijaniu ich mocnych stron, uzupełnianiu braków repertuarowych, korygowaniu mankamentów technicznych i ogólnomuzycznych; samodzielne próby transkrybowania utworów z muzyki dawnej i współczesnej; samodzielne opracowanie utworu, przygotowanie i wykonanie podczas publicznej prezentacji; budowanie „stałego” repertuaru i gotowości koncertowej cd.

Semestr VI

Przygotowanie recitalu na dyplomowy egzamin licencjacki – student powinien zaprezentować program zawierający utwory z repertuaru akordeonowego: oryginalne i transkrybowane, zróżnicowane stylistycznie i formalnie; podsumowanie bazy stałego repertuaru studenta, nakreślenie kierunków specjalizacji repertuarowej.

Semestr I-VI

1. praktyczne zapoznanie się z wybranym repertuarem z podstawowego kanonu literatury akordeonowej
2. style i wzorce wykonawcze
3. techniki wykonawcze w kontekście muzyki współczesnej i dawnej
4. praca nad przyswojeniem repertuaru i przygotowaniem do publicznej prezentacji (audycje, koncerty, egzaminy, nagrania)
5. przygotowania do samodzielnego wyboru utworu, jego opracowania, przygotowania i publicznego wykonania
6. praca nad budowaniem „stałego” repertuaru i gotowości koncertowej studenta
7. przygotowanie do egzaminu licencjackiego (recital i egzamin ustny)

			ODNIESIENIE DO	CHARAKTERYSTYK
	KIERUNKOWY KOD EFEKTU UCZENIA SIĘ	EFEKTY UCZENIA SIĘ	II STOPNIA PRK	I STOPNIA PRK
WIEDZA	Student/absolwent zna i rozumie:			
	I1_W01	w ogólnym stopniu literaturę muzyczną	P6S_WG	P6U_W
	I1_W02	podstawowy repertuar akordeonowy i instrumentarium związane z własną specjalnością		
	I1_W03	elementy dzieła muzycznego i wzorce budowy formalnej utworów		
	I1_W07	wzajemne relacje zachodzące pomiędzy teoretycznymi a praktycznymi aspektami studiowania		
	I1_W08	style muzyczne i związane z nimi tradycje wykonawcze		
	I1_W09	zagadnienia dotyczące muzyki współczesnej		
	I1_W10	problematykę związaną z technologiami stosowanymi w muzyce oraz zagadnienia w zakresie rozwoju technologicznego związanego ze swoją specjalnością		
	I1_W11	podstawowe zasady budowy własnego instrumentu i jego elementarnej konserwacji, napraw, strojenia itp.		
Umiejętności	potrafi:			
	I1_U01	tworzyć i realizować własne koncepcje artystyczne	P6S_UW	P6U_U
	I1_U06	wykonywać reprezentatywny repertuar akordeonowy oryginalny i transkrybowany, związany z głównym kierunkiem studiów		
	I1_U07	wykorzystywać wiedzę dotyczącą podstawowych kryteriów stylistycznych wykonywanych utworów		
	I1_U09	we właściwy sposób odczytywać tekst nutowy, opanować go pamięciowo, biegle i w sposób pełny przekazać materiał muzyczny, jego formę oraz zawarte w nim idee	P6S_UW P6S_UU	
	I1_U10	wykorzystywać warsztat techniczny do profesjonalnej prezentacji muzycznej i rozpoznawać problemy techniczne, specyficzne dla akordeonu		
	I1_U11	stosować właściwe nawyki dotyczące techniki gry i postawy przy instrumencie, umożliwiające operowanie ciałem w sposób najbardziej wydajny i bezpieczny (z punktu widzenia fizjologii)		
	I1_U12	samodzielnie doskonalić warsztat techniczny, poprzez stosowanie efektywnych metod ćwiczenia		
	I1_U14	w sposób swobodny tworzyć ustną i pisemną wypowiedź na temat interpretowania, tworzenia i odtwarzania muzyki oraz w kwestiach dotyczących szeroko pojmowanych zagadnień ogólno-humanistycznych		
I1_U15	radzić sobie z różnymi sytuacjami stresowymi towarzyszącymi prezentacjom artystycznym			

Kompetencje	jest gotów do:			
	I1_K01	gromadzenia, analizowania i świadomego interpretowania potrzebnych informacji związanych z jego specjalnością	P6S_KK P6S_KR	P6U_K
	I1_K02	realizowania własnych koncepcji i działań artystycznych opartych na zróżnicowanej stylistyce, wynikającej z wykorzystania wyobraźni, ekspresji i intuicji		
	I1_K03	organizowania pracy własnej i zespołowej w ramach realizacji wspólnych zadań i projektów		
	I1_K04	świadomego i profesjonalnego zaprezentowania własnej działalności artystycznej	P6S_KK	
	I1_K05	rozwiązywania problemów dotyczących szeroko pojętych prac projektowych, jak również własnych działań artystycznych	P6S_KR	
	I1_K12	samooceny, budowania konstruktywnej krytyki w obrębie działań muzycznych, artystycznych oraz w obszarze szeroko pojmowanej kultury	P6S_KO P6S_KR	

Metody kształcenia	<p>wykład praca z tekstem i dyskusja w relacji <i>Mistrz-uczeń</i> rozwiązywanie zadań artystycznych praca indywidualna praca w grupach prezentacja nagrań CD i DVD technika SWOT np. w opracowaniach alternatywnych aplikatur, transkrypcji uczenie się w oparciu o problem (PBL) wykorzystanie technik kształcenia na odległość (nauczanie zdalne, hybrydowe w sytuacji zaostrzenia pandemii); inne metody stosowane przez prowadzącego: semestralne studenckie projekty dydaktyczno-artystyczne jako forma integrująca klasę (obowiązujące wszystkich studentów klasy) we wspólnym zadaniu – tematy projektów wynikają z aktualności życia muzycznego, związane bywają też np. z twórczością wybranych kompozytorów, z wybranymi formami muzycznymi itp.; projekt zakłada samodzielny wybór utworów, często samodzielne przez studentów opracowanie transkrypcji, opis pracy nad rozwiązywaniem problemów wykonawczych, forum dyskusyjne (seminaria, warsztaty), często we współpracy z muzykami innych specjalności, prezentację utworów na audycjach, koncertach i egzaminach; udział w stałym projekcie Poznaj Poznań (relacje z uczestnictwa w koncertach i imprezach organizowanych przez instytucje kulturalne m. Poznania – filharmonię poznańską operę, teatry, itp.) uczestnictwo bierne i czynne studentów w konferencjach, forach akademickich i warsztatach.</p>
--------------------	---

Metody weryfikacji efektów uczenia się	Wymagania końcowe – zaliczenie roku, forma oceny	Kod efektu uczenia się
	przesłuchania, audycje, koncerty, egzaminy komisyjne	I1_U01, 06,07, 09-11, 15; I1_K04, 12, I1_K12
	kontrola przygotowanych projektów	I1_K03,05
	relacje z projektów semestralnych, recenzje z uczestnictwa w imprezach kulturalnych, warsztatach, konferencjach	I1_K12, I1_U14
	pisemna praca licencjacka, ustny egzamin licencjacki	I1_W01-3; 7-11, I1_K12

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu	Warunki zaliczenia:	Zaliczenie przedmiotu uwarunkowane jest uczęszczaniem na zajęcia (kontrola obecności) oraz osiągnięciem założonych efektów uczenia się (w minimalnym akceptowalnym stopniu – w wysokości powyżej 50%). Obowiązkowym elementem zaliczenia przedmiotu jest publiczna prezentacja całości lub części programu na min. 2 audycjach lub koncertach oraz uczestnictwo w semestralnych projektach klasy akordeonu.
	Warunki egzaminu:	Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest uzyskanie zaliczenia z przedmiotu. Warunkiem zdania egzaminu jest uzyskanie min. 11 pkt. w skali od 1 do 25. Egzamin, który polega na wykonaniu przygotowanego programu, przeprowadzany jest komisyjnie (min. 3 osoby). Semestr VI kończy się dyplomem licencjackim, który składa się z dwóch części: recitalu dyplomowego oraz egzaminu ustnego. Program recitalu dyplomowego powinien być zróżnicowany stylistycznie i obok transkrypcji, zawierać utwory oryginalnie napisane na akordeon. Nie może zawierać utworów wykonywanych na wcześniejszych egzaminach. Szczegółowe postanowienia programowe podejmowane są w ramach stosownej Katedry. Zakres egzaminu licencjackiego w części ustnej publikowany jest pół roku przed sesją egzaminacyjną.

NAKŁAD PRACY STUDENTA	Ilość godzin:	Punkty ECTS:
Godziny realizowane przy udziale nauczyciela akademickiego	180	54
Ilość godzin samodzielnej pracy studenta	ca 1500	

Literatura podstawowa

Literatura podstawowa

Wykaz repertuaru nie stanowi zamkniętego zestawu utworów i powinien być stale uzupełniany nowymi kompozycjami. Wyboru utworów dokonuje pedagog prowadzący klasę indywidualnie stosownie do zróżnicowanego poziomu zdolności i możliwości technicznych studentów, tak by program stymulował ich rozwój. Pozycje repertuarowe przeznaczone w oryginale na inne instrumenty mogą transkrybować we własnym zakresie pedagog oraz pod jego kierunkiem studenci.

W muzyce transkrybowanej powinno się uwzględniać następujące obszary repertuarowe:

- utwory z epoki renesansu,
- utwory z epoki baroku /w szczególności kompozycje J. S. Bacha z Das Wohltemperierte Klavier I, II, Suity francuskie i angielskie, Kunst der Fuge, kompozycje J. F. Händla, sonaty klawesynowe D. Scarlattiego, kompozycje klawesynistów francuskich itp.;
- utwory z epok późniejszych J. Haydn, W. A. Mozart, F. Chopin, R. Schumann, H. Wieniawski, S. Moniuszko, M. Musorgski, C. M. von Weber, A. Rubinstein, K. Szumanowski, W. Lutosławski, J. Szczedrin, J. Szamo, A. Chaczaturian, J. Rääts, M. Ginastera, B. Barber i in.

Wybór **muzyki oryginalnej** z nast. list i opracowań:

- Adamowicz-Kaszuba T., Puchnowski W. L.– Listy programowe ;Warszawa, CEA 1996
- Catalogue AKKORDEON 2001 Karthause-Schülling /dział I i II/.
- Katalogi wydawnicze ASTRA Łódź 2010

- Maurer, W., Akkordeon Bibliographie, Hohner Verlag, Trossingen, 1990 /dział 4, 5, 7, 9/.
- Morawicz P., Spis wydanych utworów kompozytorów polskich, ASTRA, Łódź 2012
 - Music für Akkordeon, Notenvertrieb, Heideweg 4, 2001 /str. 7–29, 49–72/.
 - Pichura, J., Literatura akordeonowa. Rys historyczny do r. 1980, AM, Katowice, 1985.
 - Pichura, J., Śląscy twórcy muzyki akordeonowej, WSP, Częstochowa, 1997.
 - Rosińska, E., Polska literatura akordeonowa 1955–1996, AM, Warszawa, 1996 /str. 70-83, 98-100/.
 - Vertriebskatalog Akkordeon, Prokordeon, Hannover, 1989.

W obszarze **muzyki oryginalnej XX i XXI** wieku studenci powinni się zapoznać z twórczością kompozytorów:

- polskich (A. Krzanowski, B. Dowlasz, B. K. Przybylski, K. Olczak, B. Precz; A. Tuchowski; E. Bogusławski, E. Cienciała, Bargielski) także z reprezentantami młodszego pokolenia m. in.: M. Majkusiak, B. Kaszuba, P. Książek, W. Blecharz)
- rosyjskich, ukraińskich, białoruskich (W. Zołotariow, W. Siemionow, A. Kusjakow, W. Nagajew, A. Repnikow, A. Chołminow, N. Czajkin, W. Własow)
- czeskich i słowackich (P. Fiala, J. Hatrik, V. Trojan, J. Podprocky)
- skandynawskich (N. V. Bentzon, T. Lundquist, O. Schmidt, P. Makkonen, J. Tiensuu)
- niemieckich (H. Brehme, W. Jacobi, J. Ganzer, J. Löchter)
- francuskich (A. Abbott, F. Angelis, J. Pacalet)
- włoskich (N. Flagello, F. Fugazza)
- amerykańskich (ze szczególnym uwzględnieniem twórczości A. Piazzolli)

Literatura uzupełniająca

T. Adamowicz-Kaszuba *Muzyka programowa XX wieku w repertuarze akordeonowym*, UMFC Warszawa, wyd. II 2008

I. J. Paderewski *Pamiętniki*, PWM Kraków 1975

red. P. Fiedorowicz Serotiuł *Władysław Zołotariow. Los i Muza*, wyd. Bogdan, Ternopil 2010 /office@boh-dan-books.com/

W. L. Puchnowski *Johann Sebastian Bach i akordeon* [w:] *Nowe trendy w edukacji muzycznej* pod red. A. Białkowskiego, UMCS, Lublin 2005

E. Bogusławski, *Akordeon w moich doświadczeniach twórczych* w: prace naukowe WSP w Częstochowie, *Akordeon u progu XXI wieku* pod red. J. Pichury, Częstochowa 2003

E. Grabowska, J. Pichura, *Problemy realizacji Sonat D. Scarlattiego na akordeonie koncertowym*, ibidem.

Biblioteki wirtualne i zasoby on-line (opcjonalnie)

Rosińska E., *Panorama polskiej twórczości akordeonowej*, <http://www.amuz.gda.pl>

The New Grove Dictionary of Music and Musicians, London 2000 lub wersja on-line